

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ

លេខ: ០១ ស រ ច ណ ន

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

វិធានការការពារ និងសង្គ្រោះស្ថានីយបុរាណវិទ្យា

បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងរូបីនិងអរូបី ជាតំណែងដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការវិវឌ្ឍនៃអារម្ភធម៌ពីអតីតកាលនៃជាតិសាសន៍នីមួយៗ ។ កេរតំណែងទាំងនោះ ជាភស្តុតាងបង្ហាញពីភាពចម្រើនរុងរឿងផ្នែកសិល្បៈ វប្បធម៌ ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់សាសនា ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់សង្គមមនុស្សពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ទាំងនៅលើដី ក្រោមទឹក គឺជាប្លង់រឹងរាងសារយ៉ាងសម្បូរបែបសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកបុរាណវិទ្យា បាសាណ៍ភូតវិទ្យា ធម្មជាតិវិទ្យា បរិស្ថាន ជីវវិទ្យា ប្រវត្តិសាស្ត្រ ភូគព្ភសាស្ត្រ នរវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រដទៃទៀតសម្រាប់មនុស្សគ្រប់ជំនាន់ ។

បុព្វបុរសកម្ពុជាបានបន្សល់ទុកកេរតំណែងវប្បធម៌មិនអាចកាត់ថ្លៃបាន នៅរាយប៉ាយពេញផ្ទៃប្រទេសដែលពលរដ្ឋគ្រប់រូបមានកាតព្វកិច្ចចូលរួមថែរក្សាការពារឱ្យបានគង់វង្សជានិរន្តរ៍ ។

ក្រោមការដឹកនាំដ៏ល្អសរសៃរបស់**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បាននិងកំពុងពុះពារគ្រប់ឧបសគ្គដឹកនាំអនុវត្ត “គោលនយោបាយអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ជាតិ” ទទួលបានលទ្ធផលយ៉ាងធំធេងជាបន្តបន្ទាប់លឿននឹងពេញពិភពលោក ។ ព្រមជាមួយនេះក៏កើតឡើងនូវបាតុភាពអសកម្មខ្លះដែលបាននិងកំពុងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់សម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិ ទាំងនៅលើដី ក្រោមដី ក្រោមទឹក....។ល។ បណ្តាលមកពីការដឹក-លុក-លូសឆាយ សាងសង់នៅតាមស្ថានីយបុរាណវិទ្យា ដោយគ្មានការសិក្សាស្រាវជ្រាវកត់ត្រាទិន្នន័យប្រវត្តិសាស្ត្រ ធ្វើឱ្យបាត់បង់ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។

ដើម្បីសង្គ្រោះស្ថានីយបុរាណវិទ្យាដែលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន និងបញ្ចៀសគ្រោះមហន្តរាយដែលអាចកើតឡើងជាថ្មីទៀត ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈដែលជាស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចស្នូលក្នុងកិច្ចការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងអនុក្រឹត្យលេខ៩៨អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២ ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ សម្រេចដាក់ចេញនូវវិធានការគ្រប់គ្រងចាំបាច់មួយចំនួនដូចតទៅ:

១-នីតិបុគ្គល ឬរូបវន្តបុគ្គលដែលគ្រោងជីក ឈូស ឆាយ ពង្រាប ចាក់ដី ឬសាងសង់ ក្នុងតំបន់ដែលក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈបានប្រកាសថា ជាដែនបុរាណវិទ្យា ឬសង្វ័យថាជាដែនបុរាណវិទ្យា ត្រូវធ្វើទំនាក់ទំនងមកក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ដើម្បីសុំក្រុមឯកទេសបុរាណវិទ្យាទៅពិនិត្យស្រាវជ្រាវ រិះរកវិធីបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ស្ថានីយបុរាណវិទ្យា ក្នុងករណីមិនអាចបញ្ចៀសបានត្រូវធ្វើកំណាយសង្គ្រោះ ។

២-អ្នកទទួលខុសត្រូវការដ្ឋានត្រូវសហការ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ក្រុមឯកទេស ដែលមានបេសកកម្មក្នុងទីតាំងការដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដើម្បីសហការរិះរកវិធីបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ស្ថានីយបុរាណវិទ្យា ឬធ្វើកំណាយសង្គ្រោះ ។

៣-កំណាយសង្គ្រោះជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ លើកលែងតែភូមិសាស្ត្រដែលគ្រប់គ្រង ដោយអាជ្ញាធរអប្សរា និងអាជ្ញាធរជាតិព្រះវិហារ ។

៤-ចំពោះមុខនេះ ចំណាយសមស្របសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមឯកទេសធ្វើកំណាយសង្គ្រោះ ជាបន្ទុករបស់ អ្នកគ្រប់គ្រងទីតាំងដែលត្រូវធ្វើកំណាយ ។

៥-វត្ថុសិល្បៈដែលបានប្រទះឃើញ ក្នុងប្រតិបត្តិការស្រាវជ្រាវបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជាមានដល់ស្ថានីយ បុរាណវិទ្យាប្រតិបត្តិការសង្គ្រោះ ត្រូវចាត់ទុកជាសម្បត្តិសាធារណៈ ដែលមានក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈជាអ្នក គ្រប់គ្រង។

៦-ក្នុងពេលដំណើរការងារតាមគ្រប់ការដ្ឋាន ប្រសិបបើជួបប្រទះសម្បត្តិវប្បធម៌ ដូចជាប្រាសាទបែកបាក់ វត្ថុបុរាណ សំណល់ផ្ទះសំបែង វត្ថុប្រើប្រាស់សម័យបុរាណ សិលាចារឹក ឬសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ដល់ការសិក្សាខាងវត្ថុបុរាណ ប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពិទ្ធិវិទ្យា បាណាសិក្ខាវិទ្យា ឬសាខានៃវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗទៀត ដែលសិក្សាអំពីអតីតកាល ឬទាក់ទងដល់មនុស្សសាស្ត្រ អ្នកទទួលខុសត្រូវការដ្ឋាននោះត្រូវផ្អាកសកម្មភាពគ្រងទីតាំងដែលប្រទះឃើញនោះជាបន្ទាន់ រួចជូនដំណឹងទៅភ្នាក់ងារនគរបាលក្នុងតំបន់ ឬភ្នាក់ងាររបស់ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ ដែលនៅជិតបំផុតដើម្បីពិនិត្យ និងចាត់វិធានការសង្គ្រោះសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

៧-រាល់សកម្មភាពជីក ឈូស ឆាយ ចាក់ដីបំពេញលើទំនាប សាងសង់ ក្នុងដែនបុរាណវិទ្យាដោយពុំបានសិក្សា ស្រាវជ្រាវបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់ស្ថានីយបុរាណវិទ្យា ឬធ្វើកំណាយសង្គ្រោះ ចាត់ទុកជាអំពើល្មើសនិងច្បាប់ស្តីពីការការពារ បេតិកភណ្ឌ និងអនុក្រឹត្យលេខ៩៨ អនក្រ បក.ស្តីពីការអនុវត្តកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ។

៨-ទទួលបានសារាចរណែនាំនេះ មន្ទីរវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរាយការណ៍ជូនឯកឧត្តមអភិបាល នៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីសុំគោលការណ៍ផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ ដល់គ្រប់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ មន្ទីរជំនាញ នានានិងផ្នែកឯកជន សំដៅរួមគ្នាអនុវត្តវិធានការការពារ និងសង្គ្រោះស្ថានីយបុរាណវិទ្យាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ក្រុមហ៊ុន សហគ្រាសរដ្ឋឯកជន នីតិបុគ្គលឬបរទ័ន្ធបុគ្គល ដែលមានការពាក់ព័ន្ធពិតជាចូលរួមសហការអនុវត្តសារាចរណែនាំ នេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីចូលរួមចំណែកថែរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ ឱ្យនៅគង់វង្សយូរអង្វែងតទៅ ។

សារាចរណែនាំនេះមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីពេលចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

រដ្ឋមន្ត្រី

- កន្លែងទទួល :**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ស្ថាប័ន
 - “ដើម្បីជូនជ្រាប”
- សាលារាជធានី-ខេត្ត
 - “ដើម្បីជូនជ្រាបនិងជួយសហការ”
- គ្រប់អង្គការចំណុះក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ
 - “ដើម្បីជ្រាបនិងអនុវត្ត”
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ហ៊ុំ ម៉ែ វ៉ែម